

- Vauhkonen, M. 2003: *Päijät-Hämeen uhanalaiset ja silmälläpidettävät putkilokasvit. Esiintymät ja niiden suojeleminen*. — 98 s. Alueelliset ympäristöjulkaisut 326. Hämeen ympäristökeskus. Hämeenlinna.
- Vauhkonen, M. 2002: *Heinolan Paason Leppälän perinnebiotooppien hoitosuunnitelma*. — 14 s. Käsikirjoitus. Tmi Marko Vauhkonen, Heinola.
- Välivaara, R. & Saari, V. 1994: *Ketokatkeron (Gentianella campestris) esiintyminen, suojeleminen ja hoito Keski-Suomessa*. — 25 s. + 9 liites. Jyväskylän yliopiston museon julkaisu 2.

The present status of *Gentianella* species in Finland

There are three native *Gentianella* species in Finland which have declined rapidly due to the change in agricultural methods during the 20th century. All these species are threatened in Finland; field gentian (*Gentianella campestris*) is classified as endangered (EN), whereas autumn gentian (*G. amarella*) and dune gentian (*G. uliginosa*) are classified as vulnerable (VU). These *Gentianella* species were the focus species of the Vascular Plant Working Group of WWF Finland in the year 2003. To improve the common awareness about the situation of the species a news-sheet formed as an enquiry was directed to the public in July 2003. Two new localities for *G. campestris* were found in consequence of this enquiry.

In this article the present status of the declined *Gentianella* species in Finland is summarized with distribution maps, and the present localities situated in the protected areas are listed. The major threats to the survival of each species and the need for management activities are also considered. The habitats of the species are mostly earlier pastured or mown meadows and seminatural grasslands. The traditional use of these areas has almost totally ceased and overgrowth by grasses and bushes has become a serious problem. Some meadows and pastures have also been forested. Thereby there is an urgent need for regular management activities, e.g. grazing and mowing, to maintain the viability of existing populations.

Mika Kalliovirta, Suomen ympäristökeskus, Luontoyksikkö, PL 140, 00251 Helsinki.
Mika.kalliovirta@ymparisto.fi

Luonnonkukkien päivä oli jälleen menestys

Kesäkuun 13. päivänä retkeiltiin jo toisen kerran yhteispohjoismaisen Luonnonkukkien päivän merkeissä. Kaikkiaan 86 retkeä järjestettiin tuona päivänä ja lisäksi kaksi muuta retkeä lähipäivinä. Elokuun alkuun mennessä saatujen 29 palautteen mukaan retkillä oli keskimäärin 33 osanottajaa, joista lähes kymmenesosa oli lapsia. Eniten osallistujia oli jälleen Rovaniemellä (2 retkellä yhteensä 120) ja Oulussa (yli 80 henkilöä). Kaikkiaan Luonnonkukkien päivään osallistui tänä vuonna arviolta noin 2600 henkilöä ja satakunta opasta.

Tunnelma retkillä oli iloinen, osallistuva ja kiinnostunut. Retkiä toivottiin lisää, varhaisen ajan kohdan takia myös myöhemmin kesällä, ja erilaisille luontotyypeille. Oli hienoa, että monet retket järjestettiin eri tahojen, muiden muassa luonnonsuojeluyhdistysten, Metsähallituksen, kuntien, kaupunkien ja seurakuntien välisenä yhteistyönä. Näin opastus- ja tiedotusvastuita voitiin jakaa ja saatiin mukaan runsaasti paikallisia asiantuntijoita.

Harvinaisuuksiakin löydettiin, mutta tälläkin kerralla palautteissa korostui sekä osanottajien että vetäjien ilo tavallisten kasvien yhdessä oppimisesta ja lähiluonnon tutuksi tulemisesta. Vasta aluillaan olevan kasvukauden lisäksi joillakin retkillä tuotti hankaluuksia suuri ryhmäkoko tai vaikeakulkuinen maasto. Vaikka lukuisissa paikallislehdissä oli artikkeleita tapahtumasta, tiedottamista voisi edelleen kehittää sekä valtakunnallisesti että paikallisesti.

Järjestäjille lähetettiin t-paitojen ja palautelomakkeiden lisäksi materiaalia kasvityöryhmän tämän vuoden kohdelajeista noidanlukoista, joita muutamalla retkellä havainnoitiinkin. Seuraaville vuosille toivottiin jaettavaksi tarkoitettuja esitteitä vuoden kasvista.

Lämmin kiitos kaikille Luonnonkukkien päivään osallistuneille ja palautetta antaneille! Ensi vuonna pohjoismaainen retkipäivä on onneksi hiukan myöhemmin, kesäkuun 19. päivänä.

— Eija Kemppainen

- Rovaniemen Pöykkölässä retkeili kahdella retkellä yhteensä 120 henkilöä Kimmo Kaakisen opastuksella. Kulleroiden, puna-ailakkien, kevätleikkien ja suorvokkien ihastelun jälkeen nautittiin laavulla yhdessä yrttiteetä ja nokkoslettuja.
- — Valokuva Marjut Kokko.